

tas. Ubi corrupta est Eva sermone serpentis, ibi debet esse virgo Ecclesia dono Omnipotentis. Ergo in mente pariunt membra Christi, sicut Maria in ventre Virgo peperit Christum, et sic eritis matres Christi. Non est longe a vobis, non est præter vos, non abhorret a

vobis. Fuistis filii, estote et matres. Filii matris, quando baptizati estis, tunc membra Christi nata estis. Adducite ad lavacrum baptismatis, quos potestis, ut sicut filii fuistis, quando nati estis, sic etiam ducendo ad nascendum matres Christi esse possitis.

SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO PIO PAPÆ VII.

BEATISSIME PATER,

QUANDOQUIDEM gratulandum mihi plane video quod illud fuerit sorte datum, ut vos quosdam Divi Aurelii Augustini Sermones in Codicibus Mss. Cassinensis hujus Archicœnobii delitescerent, omniumque oculis hæcenus impervios nunc primum e latibus eruerem, lucisque vestra donarem, patriare, quæso, BEATISSIME PATER, ut illorum Tibi specimen sistam, quod quidem, nec temere, in antecessum prævidendum curavi. Istud, inquam, sermonum æquicæ BEATITUDINI TUE jure, meritoque sistendum putabam, tum quod monumenta exhibet pretiosissima Magi illius Ecclesiæ Doctoris, et Magistri, cujus doctrinæ præstantia, ac divina quædam celsitudo in Apostolica Sedis Tux culmine potissimum sibi semper propugnaculum vindicavit, tum quod illino Sermones isti sunt deprompti, unde Benedictina Suboles est propagata, cui SANCTITAS TUA olim in minoribus emancipabatur, cujusque nunc et Parens existis, et Decus,

et Præsidium. Reidentiori igitur fronte quam quisquam alius illos excipias ac benigniori veluti sinufoveas, præsentissimum iis columen præstans; ne quis pateat obtrectationi, invidiæque locus: eo vel magis quod Benedictina Familia illud fero privilegium non inmerito sibi arroget, ut per suos præcipuo Alumnos tanti Doctoris opera recognoscantur, illustrentur, edantur. To igitur votis, coeptisque annue, BEATISSIME PATER, quem dum Christianus Orbis Parentem publicum jandiu colit, ac veneratur, simul et scientiarum, et Artium Mæcenatem, Patronumque beneficentissimum suspicit, ac miratur: Cujus demum Sanctissimis provolutus pedibus paternæ Benedictionis pignus in me, mecumque Archicœnobium istud, Congregationemque universam quam humillime depono.

SANCTITATIS TUX

Humillimus, atque Obsequentissimus Filius

D. OCTAVIUS FRAXA FRANGIPANE MONACHUS CASSINÆ.

Præloquium editoris.

CONCES manuscriptos Bibliothecæ hujus Cassinensis in novum catalogum digerere aggredienti, tum ad rerum materias, tum ad characterum formam, tum ad ætates ipsas æquiore qua possem lance expendendas, nihil mihi optatius, nec auspicius contigisset unquam, quam ut in plerosque inciderem magni Doctoris Augustini sermones, quos in editis Exemplaribus, iisque probatissimis vel desiderari prorsus, vel pluribus intercipi lacunis perspexi. Horum aliquos licet enuntiatos invenerim in Bibliothecæ Mediceæ cum Laurentiana Leopoldina, in illa S. Marci Venetiæ, aliisque, quarum exstant Catalogi Codicum Mss. typis impressi; de iis tamen singulis ibidem annotatum legi ab Editione exulare. Nonnullos vero ad numerum viginti quinque nuper reperi in lucem editos apud Germanos anno 1792 per Virum clarissimum Michaelen Denis Præfectum Bibliothecæ Vindobonensis; ceteros in tenebris adhuc delitescere dolui. Quibus lucem amplius invideri ægrius ferens nil potius habui, quam ut investigandis, si quæ forent, laciniis adlaborarem, ex qui-

bus nimirum unus et alter videretur assutus pannus: neque enim me fugiebat mos ille præposterus, qui apud sequiores præcipue ætates invaluerat, concinnandi videlicet ex Patrum Excerptis unum aliquem veluti nothum partum, quem temere cui vellet adjudicarent. Verebar scilicet ne operam luderem, neve quid audacius molirer supra sedulam hoc in genere, vixque sane æquiparandam curam doctissimorum Monacherum Congregationis S. Mauri in sua Parisiensi Editione: meritoque etiam suspicabar ne cæterarum longe præclariorum Bibliothecarum dignitati, spectatæque præcellentiæ derogatum a me vel aliquantulum videretur.

Ad locupletiozem proinde rei evidentiam ipsos consulendos duxi præstantes doctrinæ Viros, et quavis fere exceptione majores, nec non alios egregios rerum hujusmodi æstimatores in variis Italiæ urbibus degentes, mihi que litterarum familiaritate conjunctos, inter quos principem profecta locum tenet doctissimus Aloysius Vincentius Cassinus ex Prædicatorum Familia, cujus sagacitati ælertitæque hæc in